

numer

**Polskie Gimnazjum im. Juliusza Słowackiego
Czeski Cieszyn**

Egzamin wstępny z języka polskiego

2022

wersja B

Czas pracy: 70 minut

Liczba punktów do uzyskania: 50

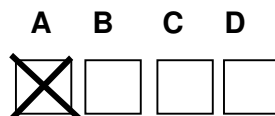
Informacje dla ucznia

1. Na stronie tytułowej arkusza w wyznaczonym miejscu wpisz swój numer.
2. Sprawdź, czy arkusz zawiera 12 stron (zadania nr 1.–15.). Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś nauczycielowi.
3. Czytaj uważnie wszystkie teksty i zadania. Wykonuj zadania zgodnie z poleceniami. Odpowiedzi wpisuj wyraźnie i jednoznacznie.

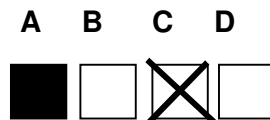
Rozwiązania zapisuj **CZYTELNIE** długopisem lub piórem. Niejednoznaczna odpowiedź lub nieczytelny zapis odpowiedzi będą oceniane jako błąd.

UWAGA! NIE WOLNO UŻYWAĆ KOREKTORA!

4. W zadaniach zamkniętych podane są cztery odpowiedzi: A, B, C, D. **Wybierz tylko JEDNA ODPOWIEDŹ i zaznacz ją znakiem X (jak na obrazku).**

5. Jeżeli się pomylisz, błędne pole zamaż i zaznacz inną odpowiedź znakiem X.

Uwaga! **ODPOWIEDŹ MOŻESZ ZMIENIAĆ (POPRAWIAĆ) TYLKO JEDEN RAZ.**

6. Instrukcje do innych typów zadań (prawda – fałsz, na dobieranie) znajdziesz w poleceniach do nich skierowanych.
7. Rozwiązania zadań otwartych zapisz czytelnie w wyznaczonych miejscach. Pomyłki przekreślaj. Przygotowując odpowiedzi na pytania, możesz skorzystać z miejsca oznaczonego napisem *Brudnopis*. Zapisy w brudnopisie nie będą sprawdzane i oceniane.
8. Przy każdym zadaniu podana jest liczba punktów. Za błędną odpowiedź lub nieudzielenie odpowiedzi, punktów się nie odejmuje.

Powodzenia!

TEKST I

Anna Czerwińska-Rydel

Piórem czy mieczem. Opowieść o Henryku Sienkiewiczu (fragment)

ZŁODZIEJ

– Ustawcie się parami! Przodem do mnie! – wołała nauczycielka, ogarniając gromadkę rozgadanych i rozchodzących się na wszystkie strony dzieci. – Przypominam wam, że jesteśmy w muzeum. Nie wolno niczego dotykać! [...] Możemy zacząć zwiedzać – westchnęła ciężko i spojrzała na stojącą z boku panią kustosz.

– Dzień dobry. Witam was, kochani, w Muzeum Literackim Henryka Sienkiewicza w Poznaniu – elegancka pani z zaczesanymi do tyłu włosami w przeciwieństwie do nauczycielki mówiła cicho i spokojnie. – Zanim wejdziemy na piętro, żeby zobaczyć eksponaty, chciałabym, żebyście mi powiedzieli, kim był Henryk Sienkiewicz. Czy ktoś z was wie?

– Taaak! – krzychały dzieci i podnosiły ręce. – Ja wiem! Ja! Ja mogę powiedzieć!

– Jak masz na imię? – pani kustosz wskazała ucznia z krótkimi, sterczącymi na wszystkie strony włosami, który stał bokiem do grupy i skubał frędzle przy obiciu muzealnego krzesła. Buzię ma dziewczęcą, ale ta fryzura... Nie wiem, czy to chłopiec, czy dziewczynka – zastanawiała się przewodniczka.

– Basia – odpowiedziało tymczasem dziecko i spojrzało odważnie prosto w jej oczy. – Henryk Sienkiewicz był filmowcem. Wymyślił „W pustyni i w puszczy”. Oglądałam razem z tatą. O, a tu jest sztucer, z którego strzelał Staś – pokazała wiszącą na ścianie strzelbę.

– Ekhm – chrząknęła z zakłopotaniem pani kustosz. – Henryk Sienkiewicz nie był filmowcem. Zresztą początki filmu sięgają 1885 roku. Sienkiewicz, który urodził się w 1846 roku, miał trzydzieści dziewięć lat, kiedy bracia Lumière dopiero opatentowali urządzenie nazywane kinematografem. Wspomniałaś o „W pustyni i w puszczy” – przewodniczka zwróciła się do Basi. – To rzeczywiście dzieło Henryka Sienkiewicza. Kim więc on był? Ktoś z was wie?

– Pisarzem – stojący z tyłu chłopiec odezwał się nieśmiało.

– Brawo! Henryk Sienkiewicz był naszym wielkim pisarzem i napisał mnóstwo książek, nie tylko „W pustyni i w puszczy”. Z tego sztucera nie strzelał Staś, ale... Zaraz wam wszystko opowiem, po kolei. Chodźcie za mną – pani kustosz zdążyła postawić stopę na pierwszym stopniu, gdy nagle gdzieś na górze rozległ się huk, a potem...

– Trzymajcie go!!! – usłyszeli czyjś krzyk. – Zaryglujcie drzwi! Złodziej! Ucieka z obrazem!!! Przez schody przefrunął jak wichler chudy mężczyzna z wielkim, owiniętym w szary papier pakunkiem.

– Niech go pani nie wypuszcza! – na stopnie wbiegł siwy starszy pan, dysząc ciężko i trzymając się za serce. – On nie może wyjść!

Zanim zdumiona pani kustosz zdołała dobiec do drzwi wyjściowych, tajemniczy mężczyzna podniósł ręce, wypuszczając z nich obraz, który upadł z łoskotem na podłogę.

– Mam drania! – zawołała Basia, z całej siły trzymając uciekiniera za nogę. – Można go teraz aresztować – powiedziała do mężczyzny, który już zszedł ze schodów. – Bo to złodziej, prawda?

– A to ci odważny dzieciak... – uśmiechnął się starszy pan i troskliwie podniósł z podłogi obraz.

– To skandal!!! – krzyknął tymczasem chudy nieznajomy.

– Ja to zgłoszę na policję! Zostałem napadnięty w muzeum! To TEN pan jest złodziejem, nie ja! – zwrócił się do Basi, pokazując palcem mężczyznę stojącego na schodach. – Do niego powinnaś się przyczepić.

– Jak to? – dziewczynka spojrzała badawczo najpierw na chudego pana, potem na starszego, a na końcu znowu na chudego. – Przecież to pan uciekał z obrazem.

– Tak, ale to MÓJ obraz – wyjaśnił chudy, opuszczając ręce. – Pan Ignacy – wskazał oskarżycielsko na siwego mężczyznę – prosił, żebym mu przyniósł i pokazał to dzieło sztuki. Mówił, że chce je TYLKO OBEJRZEĆ, nic więcej. Zgodziłem się, przytargałem obraz do muzeum, miałem jak najbardziej pokojowe i życzliwe zamiary, ale to całe zaproszenie pana Ignacego okazało się nieczym podstępem, bo...

Anna Czerwińska-Rydel, Piórem czy mieczem, Opowieść o Henryku Sienkiewiczu (fragment), Wydawnictwo Literatura

Zadania 1. – 6. odnoszą się do TEKSTU I.

Zadanie 1. (2 p.)

Uzupełnij zdanie. Zaznacz kółkiem odpowiedź A albo B, a następnie 1 albo 2.

W czasie wizyty w muzeum nauczycielka była (**A / B**), wszystkie dzieci (**1 / 2**).

A. wystraszona,	ponieważ	1. głośno mówiły i nie czekały spokojnie na oprowadzanie.
B. zdenerwowana,		2. dotykały rozstawionych w korytarzu eksponatów.

Zadanie 2. (1 p.)

Po powitaniu dzieci pani kustosz od razu

- A. zapytała, kto zna Henryka Sienkiewicza.
- B. omówiła zasady zachowania w placówce.
- C. zaproponowała przejście na piętro muzeum.
- D. zwróciła uwagę na dziewczynkę, wyglądającą jak chłopiec.

A	B	C	D
☐	☐	☐	☐

Zadanie 3. (5 p.)

Oceń, które z podanych stwierdzeń odnoszących się do tekstu I jest prawdziwe, a które – fałszywe.

Wpisz X w odpowiednie wiersze tabeli. W razie pomyłki błędne zaznaczenie zamaż i zaznacz inną odpowiedź znakiem X.

	PRAWDA	FAŁSZ
Basia stwierdziła, że Henryk Sienkiewicz był aktorem.		
Bracia Lumière opatentowali kinematograf przed narodzinami Sienkiewicza.		
Sztucer, o którym mówiły Basia i przewodniczka, to rodzaj strzelby.		
„Złodziej” był potężnej postury.		
Basia pomogła ująć „złodzieja”.		

Zadanie 4. (5 p.)

Na podstawie TEKSTU I zapisz 5 informacji o Basi. Uwaga! Nie cytuj z tekstu.

1.
2.
3.
4.
5.

Zadanie 5. (2 p.)

Puść wodze wyobraźni i dokończ ostatnie zdanie chudego mężczyzny, wskazując, dlaczego prośba o przyniesienie obrazu okazała się podstępem.

...to całe zaproszenie pana Ignacego okazało się niecnym podstępem, bo...

.....
.....

Zadanie 6. (3 p.)

Zastąp podkreślone fragmenty wyrazami bliskoznacznymi.

Zanim wejdziemy na piętro, żeby zobaczyć eksponaty, chciałabym, żebyście mi powiedzieli, kim był Henryk Sienkiewicz.

.....

Zanim zdumiona pani kustosz zdołała dobiec do drzwi wyjściowych, tajemniczy mężczyzna podniósł ręce, wypuszczając z nich obraz, który upadł z łoskotem na podłogę.

.....

- Jak to? – dziewczynka spojrzała badawczo najpierw na chudego pana, potem na starszego, a na końcu znowu na chudego.

.....

TEKST II

Małgorzata Kosierkiewicz

Co z tym talentem?

Co decyduje o tym, że łatwo jest ci się czegoś nauczyć, a praca, którą wykonujesz w tym zakresie, jest zajęciem sprawnym i dostarcza ci przyjemności? Odpowiedź brzmi: talent!

Co oznacza talent?

Talentami będą różne cechy, które są wrodzone i wyrażają się jako unikalne, powtarzające się wzorce myślenia, odczuwania i zachowania, zapisane w mózgu w postaci połączeń synaptycznych¹. Wzorce te prowadzą do skutecznego działania. Oznacza to, że niemal zawsze, kiedy robisz coś bardzo dobrze, to istnieje duże prawdopodobieństwo, że wykorzystalesz drzemiący w tobie talent.

Naukowcy z Instytutu Gallupa na podstawie wieloletnich badań doszli do wniosku, że tajemnicą sukcesu jest umiejętność dostrzeżenia własnych talentów i zorganizowanie swojego życia w sposób, który umożliwi ich wykorzystanie. Nie jest zatem ważne to, jak dużo połączeń synaptycznych posiadasz, ale czy potrafisz wykorzystywać te najlepsze.

Teoria 5 Talentów

Donald O. Clifton – profesor psychologii, dyrektor Centrum Badań Międzynarodowych i Szkolenia w Instytucie Gallupa, oraz jego uczeń i współpracownik, Marcus Buckingham, wyróżnili około czterystu szczegółowych talentów. Wśród nich znaleźć można m.in.: operacje na danych, zapamiętywanie słów, myślenie abstrakcyjne, rozpoznawanie emocji itp., które grupują się w pewne wiązki.

[...] Za pomocą testu Gallupa określamy 5 naszych podstawowych talentów oraz... 5 anty-talentów, ponieważ nie możemy być utalentowani w każdym aspekcie i mamy prawo do tego, aby być totalnym beztalenciem w jakiejś dziedzinie. U podstaw testu leży założenie – zamiast poprawiać swoje wady, lepiej skupić się na rozwijaniu własnych talentów.

Talenty, naturalny potencjał

W jaki sposób możesz odnaleźć swoje dominujące talenty bez korzystania ze wspomnianego powyżej narzędzia diagnostycznego, które (niestety) jest płatne? Przy rozpoznawaniu swoich talentów przyjdą ci z pomocą twoje uczucia. Talent sprawia, że przy wykonywaniu danej czynności zawsze towarzyszy ci uczucie przyjemności, tak więc będziesz tę czynność wykonywał dla samego wykonywania. Talent wyzwala się samoczynnie wówczas, gdy działasz swobodnie, z własnej woli, nieograniczony niczym i nikim. Uruchamia się również podczas tych aktywności, które wymagają od ciebie skupienia, zaangażowania i wytrwałości.
[...]

Talent to dar, jest jak ukryty kod DNA, który uaktywnia się w określonych warunkach. Ani go nie wykształcisz, ani nie nabędziesz, jak również nie nauczysz się mieć talent, ale też odkrytego talentu się nie pozbędziesz. Pomyśl, gdzie możesz wykorzystywać swoje talenty i szukaj, póki nie znajdziesz swojego miejsca. Powodzenia!

<https://dokariery.pl/-/co-z-tym-talencem>

¹ Połączenia synaptyczne - połączenia w mózgu.

Zadania 7. – 10. odnoszą się do TEKSTU II.

Zadanie 7. (1 p.)

Powyższy tekst to przykład stylu

- A. naukowego.
- B. potocznego.
- C. artystycznego.
- D. popularnonaukowego.

A	B	C	D
☐	☐	☐	☐

Zadanie 8. (5 p.)

Oceń, które z podanych stwierdzeń odnoszących się do tekstu II jest prawdziwe, a które – fałszywe.

Wpisz X w odpowiednie wiersze tabeli. W razie pomyłki błędne zaznaczenie zamaż i zaznacz inną odpowiedź znakiem X.

	PRAWDA	FAŁSZ
Talent to cecha wrodzona.		
Każda czynność wykonywana dobrze to przejaw talentu.		
By właściwie wykorzystać talent, trzeba mieć odpowiednią ilość połączeń synaptycznych.		
Test Gallupa określa 400 naszych talentów.		
Aby odkryć swój talent, należy zwrócić uwagę na czynność, która sprawia nam przyjemność.		

Zadanie 9. (5 p.)

Zaznacz kółkiem poprawną wersję.

Uwaga! Twój zapis powinien być czytelny i jednoznaczny.

Chciałbym zwiedzić **tą / tę** wyspę.

Wreszcie wysłałem zgłoszenie **na wymarzoną szkołę / do wymarzonej szkoły.**

Rowery wstawiliśmy do **garażu / garaży.**

Zgubiło się dziecko. Osoba, która **go / je** znajdzie, proszona jest o kontakt.

Bez **nadzieji / nadziei** nie da się żyć.

Zadanie 10. (5 p.)

Wypisz z tekstu 5 informacji pozwalających określić, czym jest talent.

1.

2.

3.

4.

5.

Zadanie 11. (3 p.)

Uzupełnij poniższy tekst w taki sposób, aby stanowił streszczenie fragmentu artykułu.

Tematem tekstu jest

Autor skupia się na

i dowodzi, że.....

TEKST III

Edward Lecheta

MAM TALENT

mam wiele talentów
ukrytych w kieszeniach
przepastnych
jak czarne dziury
mam talent do chodzenia
z głową w chmurach
do łapania wiatru we włosy
do liczenia gwiazd nocą
też nie wiadomo po co
do łapania słońca
na gorącym uczynku
mam talent do wypoczynku
od poniedziałku do piątku
do zaczynania od początku
mnóstwo innych talentów
mógłbym wymienić jeszcze
ale mi się nie chce wcale
bo do tego największy
mam talent

Zadania 12. – 14. odnoszą się do TEKSTU III.

Zadanie 12. (2 p.)

Kim jest osoba mówiąca w wierszu? Co można o niej powiedzieć na podstawie opisu jej talentów?

.....
.....

Zadanie 13. (2 p.)

Wypisz z tekstu po jednym przykładzie wskazanych w tabelce środków stylistycznych.

Środek stylistyczny	Przykład
przenośnia	
porównanie	

Zadanie 14. (1 p.)

Która definicja talentu jest zgodna z treścią wiersza. Zaznacz kółkiem właściwą odpowiedź.

- A. „talent” - wybitne uzdolnienie do czegoś.
- B. „talent” - wrodzona cecha, powtarzający się wzorzec myślenia, odczuwania i zachowania.

Zadanie 15. (8 p.)

Odkryłeś/odkryłaś w sobie talent do nurkowania na dużych głębokościach w poszukiwaniu oceanicznych zwierząt. Przekonaj rodziców, by pozwolili Ci na miesięczną naukę nurkowania w Oceanie Atlantyckim. Pamiętaj o rozsądnych i rzeczowych argumentach. Twój tekst musi liczyć minimum 20 zdań, maksymalnie zaś 30 zdań.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Brudnopis